

про недостатню ефективність функціонування системи національної безпеки. Отже, основною умовою виживання України є створення адекватної сучасному стану держави, її національним інтересам і загрозам системи інформаційної безпеки, яка включала б сили та засоби ведення виграшних інформаційних війн [3].

### **Список використаних джерел:**

1. Ліпкан В.А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : [навч. посіб.] / В.А. Ліпкан, Ю.Є. Максименко, В.М. Желіховський. – К. : КНТ, 2006. – 280 с.
2. Ліпкан В.А. Систематизація інформаційного законодавства України : [моногр.] / В.А. Ліпкан, В.А. Залізник; заг. ред. В.А. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2012. – 332 с. – С. 77.
3. Ліпкан В.А. Консолідація інформаційного законодавства : [моногр.] / В.А. Ліпкан, М.І. Дімчогло. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2014. – 332 с. – С. 77.

**Орлова В.О.**

*кандидат юридичних наук,  
старший викладач,*

*Одеська національна академія харчових технологій*

## **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Проблеми забезпечення внутрішньої безпеки країни завжди входили до кола найбільш важливих державних проблем. Це зрозуміло, оскільки вся історія розвитку людства доводить, що недостатня ефективність зусиль в напрямку боротьби з правопорушеннями породжує атмосферу страху та недовіри до органів влади, що в перспективі може призводити до виникнення кризових станів в соціальному організмі. В Україні даною проблемою займається чимало дослідників: М. Ф. Криштанович, В. В. Галуцько, В. В. Ковальська, О. О. Якушев, Д. М. Корнієнко. Серед російських дослідників необхідно назвати Манцурова А. Ю., Кацубу В. І., Жаринова К. В. Не дивлячись на велику кількість публікацій з даної теми, треба зазначити, що основним їх недоліком є відсутність чіткої методології дослідження. Більшість вчених-правознавців обмежуються порівняльним аналізом законодавчих

актів та їх реального функціонування в тих чи інших умовах. Однак час, коли юридична наука розвивалась більш-менш автономно від інших областей гуманітарного знання вже в минулому. Регулятивна функція адміністративного права може бути ефективно реалізована лише за умови врахування досягнень соціології, політології, економіки та інших наук. На нашу думку, виходом з глухого методологічного кута є застосування системної методології, розробленої відомим одеським філософом, фундатором Параметричної загальної теорії систем А. І. Уйомовим. Базові поняття, які ввів до теорії систем цей вчений (концепт, субстрат, реляційна структура) [1], дозволяють поглянути на систему забезпечення внутрішньої безпеки України під новим кутом. Вони дозволяють чітко описати сутність даної системи. Концепт – це задана дослідниками та законодавцями якість системи. В нашому випадку концептом виступає безпечність системи. Реляційна структура – це відношення, що відповідає заданому атрибутивному концепту, тобто відношення між владою та її органами і громадянами України, які вступають у певні економічні, соціально-правові, політичні та інші відносини з приводу підтримання безпечності всередині нашої країни та з інших питань. Субстратом системи виступає вся сукупність елементів системи забезпечення безпеки України.

Спробуємо проаналізувати деякі ідеї, висловлені дослідниками обраної проблеми за допомогою описаної системної методології. Наприклад, М. Ф. Криштанович вказує, що в напрямку реалізації нормативно-правових засад діяльності органів внутрішніх справ щодо забезпечення внутрішньої безпеки України здійснено чимало зусиль, однак вони не призвели до формування оптимальної системи регулювання їх діяльності. Це, на його думку, пояснюється тим, що нормативно-правова система регулювання діяльності органів внутрішніх справ перебуває на етапі становлення і для неї характерна велика кількість прогалин та колізій [2, с. 67-68]. Для вирішення даної проблеми дослідник пропонує розробити універсального класифікатор нормативно-правових актів, які регламентують діяльність органів внутрішніх справ в сфері підтримання внутрішньої безпеки країни. З точки зору загальної теорії систем, такий крок буде дійсно сприяти впорядкуванню реляційної структури, в системі буде підвищено параметр ефективності, однак, це ніяк не вплине на субстрат системи.

С. М. Домбровська вказує, що внутрішня безпека країни це складне і комплексне поняття: «Внутрішньополітична безпека і політична стабільність забезпечуються комплексом політичних, ідеологічних, силових, психологічних й інших органів, сил і засобів, призначених своєю діяльністю забезпечувати територіальну цілісність держави, дотримання конституційного ладу в країні, локалізацію і дозвіл соціально-політичних, міжнаціональних, етнорелігійних й інших внутрішньодержавних криз (не допускаючи їх переростання в стадію конфлікту)» [3]. Даний комплексний підхід ґрунтується на ідеї, що «безпека» уявляє собою стан захищеності від можливих дій на нього або потенційних і реальних загроз (можливих видів небезпеки). Динамічна природа адміністративного права потребує його подальшої розбудови для підтримання описаного стану безпечності, оскільки постійно виникають нові загрози та системні виклики. Загальна теорія систем доводить, що для укріплення будь-якої системи необхідно враховувати іманентні їй системні параметри. В нашому випадку для розбудови адміністративно-правової системи необхідно враховувати наступні параметри, що характеризують її: 1) незавершеність за субстратом; 2) валідність; 3) обмежена надійність. Розглянемо детальніше, що вони означають. Незавершеність за субстратом означає, що розбудова органів, які підтримують стан безпеки в країні продовжується і в адміністративно-правових актах необхідно враховувати можливість перетікання певних функцій та задач від одних органів безпеки до інших. Під час недавньої реформи поліції дана тенденція була слабо врахована законодавцями. Валідність – це параметр, який означає, що в даній системі одні органи мають більш важливі функції, ніж інші. Для забезпечення ефективності таких утворень в західних країнах створена система прозорої оцінки ефективності тих чи інших посадових осіб, підрозділів тощо. Крім того, прописано функції служб внутрішньої безпеки, їх повноваження та можливості протистояння корупції, зловживанням службовим становищем і т. д. Параметр обмеженої надійності вказує на те, що система внутрішньої безпеки будь-якої країни не може на сто відсотків гарантувати збереження стану безпеки безкінечно, а це в свою чергу означає, що адміністративне законодавство має постійно розширювати можливості громадян для захисту своїх інтересів. Наприклад, можна передбачити інститут громадських спостерігачів, які будуть перевіряти роботу органів

внутрішніх справ. Слід зазначити, що дана проблема ще більше актуалізується внаслідок необхідності реінтеграції окремих районів Донецької та Луганської областей.

Таким чином, системна методологія дозволяє виробити конкретні, науковообґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення адміністративного законодавства в сфері підтримання внутрішньої безпеки країни. В подальших дослідженнях даної проблеми доцільно провести уточнення концепту безпечності та провести його параметричний аналіз, який дозволить зробити адміністративно-правову систему більш ефективною.

### **Список використаних джерел:**

1. Уёмов А. И. Системные аспекты философского знания / Авенир Иванович Уёмов. – Одесса: Негоциант, 2000. – С. 159.
2. Криштанович М. Ф. Державне регулювання нормативно-правових засад діяльності ОВС в сфері забезпечення національної безпеки України / М. Ф. Криштанович // Актуальні проблеми державного управління. – 2014. – № 1. – С. 262-269.
3. Домбровська С. М. Механізми формування безпеки держави / С. М. Домбровська, С. Т. Полторак. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2015. – № 1. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ttpdu\\_2015\\_1\\_21.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ttpdu_2015_1_21.pdf).
4. Пономаренко Г. О. Управління внутрішніми справами як напрямок забезпечення внутрішньої безпеки держави / Г. О. Пономаренко // Право і Безпека. – 2009. – № 2. – С. 6-10.

**Сергієнко О.В.**

*аспірант,*

*Національна академія державного управління  
при Президентові України*

## **АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ЩОДО НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЮ У СФЕРІ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ**

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [1] замовником будівництва є «особа, яка має намір щодо забудови території (однієї чи декількох земельних ділянок)» ...